

Forum: GK5 Sağlık Komitesi

Sorun: Gıda yetersizliğinden kaynaklanan hastalıklar ve ölümler

Yazar: Leyla Fıratlı

Pozisyon: Başkan

Araştırma Raporu

Giriş

Dünya, 7 milyar insanı besleyecek kadar besin üretmektedir. Dünyada her insanı besleyecek kadar besin olması, açlığın aslında çözülebilecek bir sorun olduğunu göstermektedir. Buna rağmen, dünya popülasyonunun sekizde biri yeterli besin alamadan hayatını sürdürüyor. Açlık ve yetersiz beslenme, her yıl AIDS ve tüberkülozun yarattığı ölüm riskinin toplamından daha çok ölüm riski doğurmaktadır. III. MBMTR konferansının teması olan, 'Açlık ve Yoksullukla Mücadele' çatısı altında biz, Sağlık Forumu olarak dünya üzerindeki en büyük sorun olan açlığa ve açlığın doğurduğu ölümlere ve bazı hastalıklara çözüm bulmayı hedefliyoruz.

Anahtar Kelimelerin Tanımları

Birleşmiş Milletler Kalkınma Hedefleri

Birleşmiş Milletler'in küresel kalkınma ağı oluşturmak için kurduğu programdır. 2000 yılında belirlenen kalkınma hedeflerinin 2015 yılına kadar gerçekleştirilmesi beklenmektedir. Birleşmiş Milletler Gelişim Programı (UNDP) hükümetler, sivil toplum kuruluşları kurarak ve akademi ve iş çevreleri ile işbirliğine girerek bu programa destek vermektedir. 192 ülkenin destek verdiği bu hedeflerden ilki, aşırı açlığın ve yoksulluğun yok edilmesidir.

Ekonomik Olarak Gelişmemiş Ülkeler

Birleşmiş Milletler'e göre, ülkeler üçe ayrılır. Bunlar ekonomik olarak gelişmiş ülkeler, ekonomik olarak gelişmekte olan ülkeler ve ekonomik olarak gelişmemiş ülkelerdir. Bir ülkenin bu üç kategoriden hangisine dahil olduğunu o ülkenin doğum oranı, ölüm oranı, çocuk ölüm oranı, doktor sayısı, okur-yazar oranı, ortalama yaşam süresi ve açlık sınırının altında yaşayan insan sayısı gibi etkenler belirler. Açlık sınırının altında yaşam süren bir nüfusu olan ülkelerin çoğu, Ekonomik Olarak Gelişmemiş Ülkelerdir. Somali, Orta Afrika Cumhuriyeti, Nijerya, Etiyopya, Gana, Nepal ve Pakistan ekonomik olarak

gelişmemiş ülkelere örnektir.

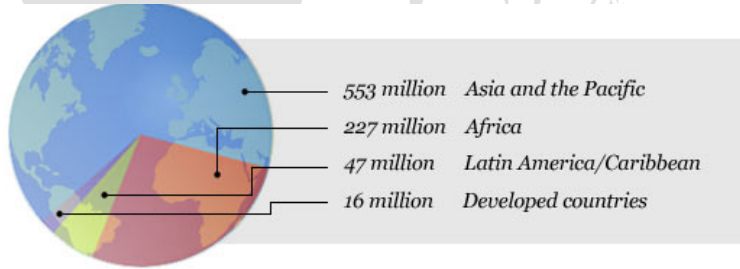
Açlık Sınırı

Açlık Sınırı, dört kişilik bir ailenin minimum mutfak giderlerini karşılaması için gereken haracına miktarını göstermektedir. Açlık sınırı, bir çalışan ve eşinin (0-6) ve (6-15) yaş gruplarından olan iki çocukları ile birlikte günlük tüketmeleri gereken asgari kalori miktarını, Dünya Sağlık Örgütü'nün araştırmalarına göre tespit etmektedir. Çalışan, eşi ve (6-15) yaş grubundaki çocuğun günlük yaklaşık 2800'er kalori, (0-6) yaş grubundaki çocuğun ise 2400 kalori alması gerekmektedir. Bu kalori miktarlarının tüketilmesi için harcanılan minimum paraya açlık sınırı denmektedir. Açlık sınırının altında yaşayan insanlar ise Dünya Sağlık Örgütü'ne göre aç yani yeterli besin alamayan insan kategorisine girmektedir.

Genel Bakış

Açlığın Nedenleri

Dünyada yeterli besin varken, bunca insanın aç kalmasının birbirine bağlantılı olan birçok nedeni vardır. Bunlardan ilki yoksulluktur. Ekonomik olarak gelişmemiş ülkelerde yaşayan yoksul bireyler, kendilerini ve ailelerini doyuracak besinin maliyetini karşılayamamaktadır. Ekonomik olarak gelişmiş ülkelerde, çiftçiler ve tarım ile uğraşan nüfus tohumların ücretini karşılayamamakta ve bundan dolayı nüfusun bir kısmını doyuracak olan bitkisel besinler yetişmemektedir. Gelişmekte olan ülkeler, tarıma yeterince bütçe ayırmamaktadır. Tarıma daha büyük bir bütçe ayrılması, damlama sulama gibi birçok sulama tekniğinin kullanılmasını sağlayacak ve bundan yola çıkarak daha fazla besin üretilecektir. Kuraklık ve doğal felaketler, açlığın oluşmasına neden olan bir diğer nedendir. 2011'de Somali, Kenya ve Etiyopya'da oluşan

kuraklıktan dolayı birçok tarım ürünü zarar

1- Dünyanın farklı bölgelerinde aç insan sayısı

görmüş ve bunun sonucunda açlık oranı artmıştır. Küresel ısınma ve hızla değişen iklim ile beraber, tarım alanlarında erozyon riski artmış buda açlığın artmasına sebep olmuştur. Dünya'da bu kadar çok yeterli besin alamayan kişilerin olmasının bir başka nedeni ise savaşlar ve çatışmalardır. Çatışma bölgelerinde tarımcılığın kötü yönde etkilenmesi ile beraber, bu bölgelerde yaşayan insanlar evlerini terk etmeleri ve yeterli besin bulmalarının zor olduğu bölgelere taşınmaları açlığın bazı nedenleridir. Suriye'de patlak veren çatışma sonrası Suriye'yi terk edip başka ülkelere göç ederken açlıktan hayatlarını kaybeden insanlar buna örnek olabilir. Savaşlar ve çatışmalar sırasında besin, bir silah olarak kullanılmaktadır. Karşı tarafın besin olanakları yok edilerek savaşların

veya çatışmaların kazanıldığı görülmüştür. Savaşlar ve çatışmalar açlığı körükler. Örneğin Afrika'nın Gana gibi barış içinde yaşanan bölgelerinde açlık sınırının altında yaşayan nüfus oranı düşmüşken, Kongo ve Somali gibi çatışma bölgelerinde bu oran artmıştır. Besin fiyatlarının değişken olması da bazı yoksul ailelerin besin ihtiyaçlarını karşılayamamasına neden olmaktadır. Dünyanın yeterli besin alabilen çoğunluğu, besinin değerini bilmemekte ve besini iyi kullanmamaktadır. Dünyadaki besinin üçte biri kullanılmamakta ve atığa dönüştürülmektedir. Bütün bu nedenler, dünyada herkesi besleyecek gıdanın var olmasına rağmen dünyanın sekizde birinin neden aç olduğunu açıklamaktadır.

Açlıktan Kaynaklanan Ölümler

Açlıktan kaynaklanan ölümlere baktığımızda, her yıl yedi milyon insanın besin yetersizliğinden hayatını yitirdiğini görebiliyoruz. Her yıl, 6 milyon çocuk beş yaşına ulaşmadan ölmektedir. Açlıktan kaynaklanan hastalıklar, gelişmekte olan ülkelerdeki ölümlerin yüzde atmışından fazlasına yol açmaktadır. Açlık ölümlerinin en çok görüldüğü ülkeler Yemen, Sudan, Madagaskar, Zambiya ve Burundi'dir.

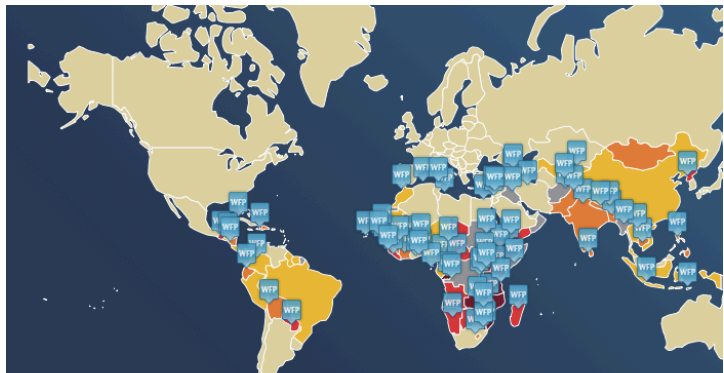
Açlıktan Kaynaklanan Hastalıklar

Açlık ve yetersiz beslenme, ölümcül risk taşıyan bir çok hastalığa yol açmaktadır. Bunlardan en çok bilineni Malnütrisyonudur. Malnütrisyon, yetersiz ve dengesiz beslenme sonucu gelişen fiziksel gelişme geriliğidir. Erken yaşta malnütrisyon sahibi olan bir bireyde fiziksel ve zihinsel gelişme yavaşlar, hatta durabilir. Gelişmekte olan ülkelerde, ana okulu döneminde yaklaşık 147 milyon çocukta malnütrisyon görülmektedir. Beslenmeme sonucu bebeklerde Marasmus hastalığı görülmektedir. Marasmus bebeğin son derece zayıf, buruşuk derili ve patlak gözlü olmasına yol açmaktadır. Kwashiorkor ise yine besin yetersizliği sonucu oluşan ve çocuklarda görülen bir hastalıktır. Bu hastalıkta çocukta gelişmeden gerileme ve rengi değişmiş bir deriye rastlanır. Saçların rengi değişir ve dökülmeye başlar. Anemi, kansızlık, raşitizm, iskorpit ve kemik yumuşaması gibi hastalıklar besin yetersizliğine bağlı olarak gelişmektedir. Açlık, beyni ve vücudu etkiler ve bundan dolayı gelişmeyi engeller. Enerji ve duygu kaybına yol açar ve bundan dolayı bazı ülkelerde çalışma verimini yok eder. Açlıktan dolayı ülkelerdeki ölüm oranının artması ile beraber, ülkenin ekonomisi ve iş verimi de büyük oranda etkilenmektedir.

İlgili Taraflar ve Görüşleri

Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı (WFP)

"WFP, doğal afetler, savaşlar veya sivil çatışmalar gibi nedenlerle ani açlığa maruz kalan halk kitlelerine insani amaçlarla gıda yardımı"

2 WFP'nin hizmet verdiği bölgeler

sağlamayı temel amacı olarak belirlemiştir.” 1961 yılında kurulan Dünya Gıda Programı, dünyada açlığın giderilmesi için çalışan en büyük örgütlerden biridir. Merkezi Roma, İtalya’da dır. Birleşmiş Milletlerin üyesi olan tüm ülkeler Dünya Gıda Programı’na katkıda bulunabilmektedir fakat oy verebilen icra kuruluna sadece 36 ülke üyedir.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO)

Dünya Sağlık Günü olarak da bilinen 7 Nisan 1948’de kurulan Dünya Sağlık Örgütü, birleşmiş milletlere bağlı olan ve toplum sağlığı ile ilgili uluslararası çalışmalar yapan örgüttür. Dünyadaki sağlık sorunlarının çözülmesinde yol göstermek, sağlık ile ilgili yapılan araştırmalarda öncü olmak, sağlık ile ilgili gelişmeleri gözlemlemek ve bu gelişmelere katkıda bulunmak ve ihtiyacı olan ülkelere sağlık konusunda teknik destek vermek Dünya Sağlık Örgütü’nün sorumluluklarından bazılarıdır. Merkezi Cenevre’de kurulu olan Dünya Sağlık Örgütü’ne yaklaşık 150 farklı ülkeden gelen 7000 kişi destek vermektedir. Dünya Sağlık Örgütü, Birleşmiş Milletler Kalkınma Hedefleri’nden biri olan aşırı açlığın ve yoksulluğun yok edilmesi için bazı hedefler belirlemiştir. Şu anda WHO, dünyada yeterli besin alamayan insanların sayısını yarılamayı hedeflemektedir.

Olayların Zaman Çizelgesi

1943- *Her bireyin gıdaya erişiminin olmasını sağlamak adına Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) kurulmuştur.*

1948- *Dünya Sağlık Örgütü kurulmuştur.*

2000- *Birleşmiş Milletler, kalkınma hedeflerinin içinde açlık ile mücadeleyi eklemiştir.*

05/01/2001 – *Birleşmiş Milletler ilk açlık haritasını ortaya çıkarmıştır.*

2010 – *Haiti’de olan deprem sonucu bir çok kişi evsiz kalmış, açlık oranı yükselmiştir.*

Nisan 2011- *Suriye’de başlayan iç savaş nedeniyle bir çok insan göç etmiş ve bundan dolayı aç kalmıştır.*

2011- *Etiyopya, Somali ve Kenya’da oluşan kuraklıktan dolayı tarım ürünleri oyk olmuş ve açlık artmıştır*

2012- *Dünya açlık istatistikleri bulunmuştur.*

Sorunu Çözmek İçin Atılmış Önceki Girişimlerin Değerlendirilmesi

Açlık sorununu çözmek için birçok yardım kuruluşu kurulmuş, para toplanılmaya çalışılmıştır. ACF (Action Against Hunger) gelişmemiş ülkelerdeki insanlara besin sağlamak için para toplayan kuruluşlardan biridir. Bu ve bunun gibi bir çok kuruluş vardır fakat bunlardan hiçbiri açlık sorununu kökünden çözmeyi başaramamıştır. Sığınaklar inşa edilmiş, açlık konusunda halk bilgilendirilmiş ve beslenmenin önemi vurgulanmıştır fakat bunların hiçbiri sorunu yok etmemiştir. Kısa bir süre önce bir grup girişimci, hızlı büyüyen meyve ağaçları ekerek açlığın kökünden çözülebileceğini vurgulamıştır.

Çözüm Önerileri

Dünyanın en büyük sorunlarından biri olan açlık ve açlıktan dolayı kaynaklanan hastalıkları çözmek III.MBMTR Sağlık Konseyi olarak bizim elimizde. Yukarıda da bahsedildiği gibi açlık sorununu çözmek için öncelikle dünyada üretilen besinin atık olarak harcanmaması gerekmektedir. Besinlerin atık olmamasını sağladıktan sonra besinlerin doğru dağıtıldığından yani herkese ulaştığından emin olmalıyız. Bunun içinde ülkelerin tarıma yeterli bütçe ayırması, her ülkede yeterli kadar tarım yapılması gerekmektedir. Bunların yanı sıra çatışma alanlarından göç eden göçmenlerin yeterli besin alması için çözümler üretmeli, onları koruma altına almalıyız.

Kaynakça

EuroNews. Orta Afrika Cumhuriyetinde Açlık Riski.

<http://tr.euronews.com/2013/12/17/orta-afrika-cumhuriyeti-nde-aclik-riski/>.

UNWFP. United Nations Food Programme.

<http://www.wfp.org/hunger/glossary>.

WHO. Eradicating Extreme Poverty and Hunger.

http://www.who.int/topics/millennium_development_goals/hunger/en/.

2013 World Hunger and Poverty Facts and Statistics.

<http://www.worldhunger.org/articles/Learn/world%20hunger%20facts%202002.htm>.

CIA. The World Factbook. <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>.

Food and Agriculture Organization, International Fund for Agricultural Development, World Food Program. 2002 "Reducing Poverty and Hunger, the Critical Role of Financing for Food, Agriculture, and Rural Development.

"World Health Organization Comparative Quantification of Health Risks: Childhood and Maternal Undernutrition

Black RE, Morris SS, Bryce J. "Where and why are 10 million children dying every year?" Lancet. 2003 Jun 28;361(9376):2226-34.

Cafiero, Carlo and Pietro Gennari. 2011. The FAO indicator of the prevalence of undernourishment FAO

Headey, Derek. 2011. "Was the Global Food Crisis Really a Crisis? Simulations versus Self-Reporting", IFPRI Discussion Paper 01087.

Araştırma Soruları

Giriş

Lütfen cevaplarınızı sizin için ayrılan boşluklara yazınız. Bu soruları ve cevaplarını ülkeniz ve sosyal politikaları hakkında olabildiğince bilgi edinmek için bir kılavuz gibi kullanın. Soruları cevaplamak için önceden var olan bilgilerinizi kullanabilir, arkadaşlarınızdan, öğretmenlerinizden, ve forum yöneticilerinden yardım alabilirsiniz. Ayrıca, daha fazla bilgi için interneti, kitapları, gazeteleri ve magazinleri kullanabilirsiniz.

Tüm yerleri doldurmak ve tüm soruları cevaplamak zorunda olmadığınızı unutmayın. O yüzden gerekli bilgileri bulamazsanız endişelenmeyin. Tartışmalara katılmak için her şeyi tamamiyle bilmeniz gerekmiyor. Ancak, ne kadar iyi araştırırsanız, argümanlarda fikirlerinizin ikna edilmesinde o kadar etkili olursunuz.

1. Sizin ülkenizin bu konudaki görüşleri nelerdir?

2. Bu soruna çözüm olarak ülkeniz ne tür önemler alıyor?

3. Hangi ülkelerin nüfusu açlık sınırının altında yaşıyor?

4. Kaç tane ülke Binyıl Kalkınma Hedefleri'ni takip ediyor?

5. Hangi ülkelerde açlıktan dolayı ölümler oluşuyor?

6. Yetersiz beslenmenin sonuçları nelerdir? Nedenleri nelerdir?

7. Açlıktan dolayı meydana gelen hastalıkların bir tedavisi var mıdır?

8. Bu sorunun çözüme adına için hangi kurum ve kuruluşlar destek veriyor?

9. Bu sorunu çözmek için başka neler yapılmalı? Ne gibi önlemler alınmalı?

